

Nr 31.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen beträffande kapitalbudgeten under luftfartsfonden gjorda framställningar angående anslag för budgetåret 1947/48 jämte i ämnet väckt motion.

(4:e avd.)

1:o **Markförvärv.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:tt beträffande kapitalbudgeten under luftfartsfonden (bilaga 27, punkt 100, s. 174 och 175 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1947) föreslagit riksdagen att till Markförvärv för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 700 000 kronor.

I samband med anmälan av luftfartsstyrelsens äskanden i fråga om kapitalinvesteringarna under luftfartsfonden för budgetåret 1947/48 har departementschefen lämnat en redogörelse för ett av luftfartsstyrelsen i skrivelse den 30 september 1946 framlagt förslag om *ombildning från och med den 1 juli 1947 av luftfartsfonden till en affärsverksfond och av luftfartsstyrelsen till ett affärsdrivande verk* (s. 167—169). Förslaget bygger på principen att luftfarten skall bära sina egna kostnader, däri inbegripet förräntning och amortering av viss del av det i flygplatserna nedlagda kapitalet. För nästa budgetår har styrelsen preliminärt föreslagit, att 40 procent av det beräknade sammanlagda investeringsbeloppet för luftfarten omedelbart avskrivs med skattemedel.

Styrelsen har vidare föreslagit en specifiering å skilda investeringsändamål, som kunde i möjligaste mån underlätta de anslagsbeviljande och investeringsplanerade myndigheternas överblick. Förslaget innebär, att investeringarna å kapitalbudgeten skola redovisas under särskilda huvudrubriker för markförvärv, flygfältsbyggen, byggnader, radioanläggningar, belysningsanläggningar, fordon, maskiner och redskap, varjämte skulle anvisas ett särskilt dispositionsanslag. Under dessa huvudrubriker avses anvisningarna skola anknytas till de särskilda ändamålen. Dispositionsanslaget föreslås stå till förfogande för arbeten understigande 100 000 kronor i enlighet med principer som gälla för övriga affärsverk. För budgetåret 1947/48 har emellertid den avsedda specifieringen icke kunnat genomföras, varför styrelsen föreslagit anvisande av medel direkt under huvudrubrikerna.

Styrelsen har slutligen hemställt, att de å telegrafverkets fond redovisade markradiostationerna vid flygplatserna måtte överföras till luftfartsfonden samt att å väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond nu redovisade, för

luftfarten använda fordon, maskiner och redskap, respektive för inköp av dylik materiel anvisade men icke i anspråk tagna medel, måtte överföras till luftfartsfonden.

Departementschefen har i huvudsak intet haft att erinra mot luftfartsstyrelsens förslag rörande ombildning från och med den 1 juli 1947 av luftfartsfonden till en affärsverksfond och av luftfartsstyrelsen till ett affärsdrivande verk men har förklarat sin avsikt vara att anmäla dessa principspörsmål först efter ytterligare beredning. Detta bör dock enligt departementschefens mening icke hindra, att styrelsens förslag och äskanden, i vad avser kapitalinvesteringar under fonden, nu upptagas till prövning.

Departementschefen har biträtt luftfartsstyrelsens förslag om överflyttning till luftfartsfonden av vissa under väg- och vattenbyggnadsverkets förrädsfond redovisade tillgångar men har icke ansett sig böra förorda någon ändring beträffande redovisningen av markradiostationerna. Styrelsens förslag till rubricering av investeringsanslagen å luftfartsfonden ha ej givit departementschefen anledning till annan erinran än att det av styrelsen föreslagna anslaget Radioanläggningar funnits böra erhålla rubriken Radiofyrrar.

I statsrådsprotokollet har vidare (s. 169—173) lämnats en redogörelse för *1944 års flygplatsutrednings förslag rörande utbyggnad av civila flygplatser*, avgivet den 12 augusti 1946. Förslaget innehåller en fullständig plan för de flygplatsutbyggnader, som vårt land anses vara i behov av under den tid som kan överblickas. Härom inhämtas i huvudsak följande.

I angelägenhetsgrad har i främsta rummet satts en komplementflygplats till Bromma flygplats, förlagd till Halmsjön och kostnadsberäknad till 78 700 000 kronor.

Härjämte förordas för tillgodoseende av den långgående europeiska trafiken en utbyggnad av Bromma och Torslanda flygplatser, varför kostnaderna uppskattats till 10 440 000 kronor respektive 47 000 000 kronor, ävensom anläggande av en ny flygplats i Skåne vid Trolleberg, kostnadsberäknad till 31 000 000 kronor.

I angelägenhetsgrad efter dessa arbeten har utredningen förordat sådana arbeten som erfordras för att en såsom önskvärd och lämplig ansedd inrikes trafik på ett tillfredsställande sätt skall kunna upprätthållas på ett stamlinjenät av i huvudsak följande utseende.

Stockholm—Sundsvall/Härnösand—Umeå—Luleå—Kiruna,
Stockholm—Visby,
Stockholm—Norrköping—Malmö,
Stockholm—Göteborg—Malmö,
Stockholm—Örebro—Karlstad—Göteborg,
Stockholm—Visby—Kalmar—Malmö,
Stockholm—Falun/Borlänge—Östersund,
Göteborg—Falun/Borlänge—Östersund.

Nya trafikflygplatser anser utredningen icke böra anordnas förrän denna stomme av flygplatser färdigställt och under tiden erfarenheter vunnits av trafikflygets utveckling och ekonomiska förutsättningar.

Kostnaderna för de anläggnings- och kompletteringsarbeten, som enligt utredningen erfordras med avseende å här berörda flygplatser för inrikes- trafik och för vilka medel icke finnas tillgängliga, har utredningen beräknat till sammanlagt 24 545 000 kronor, däri icke inräknade några kostnader för Visby flygplats.

De sammanlagda kostnaderna för samtliga nu nämnda arbeten uppgå till 191 685 000 kronor. Utredningen har ansett dem böra påbörjas snarast möjligt och utföras utan uppskov under förslagsvis en fem- eller sexårsperiod.

Utredningen har därjämte utarbetat en utbyggnadsplan på längre sikt, lämpad att realisera om förhållandena på arbetsmarknaden skulle bli sådana att ett igångsättande av arbeten ur sysselsättningssynpunkt vore önskvärt. Kostnaderna härför ha beräknats till 63 020 000 kronor.

Luftfartsstyrelsen har i avgivet yttrande förklarat sig i nära anslutning till utredningens förslag räkna med investeringar för civila flygplatser av i runt tal 40 miljoner kronor för vart och ett av de fem närmaste budgetåren.

Samtidigt har luftfartsstyrelsen i särskild skrivelse den 12 oktober 1946 gjort framställning om de investeringsanslag under luftfartsfonden, vilka borde anvisas för budgetåret 1947/48. De äskade beloppen uppgå sammanlagt till 37 200 000 kronor, därav till markförvärv 700 000 kronor, till flygfältsbyggen 24 300 000 kronor, till byggnader 3 100 000 kronor, till radioanläggningar 5 400 000 kronor, till belysningsanläggningar 2 400 000 kronor, till fordon, maskiner och redskap 300 000 kronor samt till dispositionsanslag 1 000 000 kronor.

Över luftfartsstyrelsens framställning ha utlåtanden avgivits av *statens industrikommission* och *statens arbetsmarknadskommission* (s. 171—173).

Departementschefen har beträffande utredningens program och luftfartsstyrelsens förslag anfört följande.

Luftfartsstyrelsens nu föreliggande anslagsäskanden äro i huvudsak grundade på den av 1944 års flygplatsutredning i dess slutbetänkande framlagda planen för utbyggande av flygplatser. I planen ingå arbeten för en beräknad kostnad av omkring 192 miljoner kronor, vilka arbeten föreslås skola utföras under loppet av de närmaste fem å sex åren. Luftfartsstyrelsens anslagsäskanden för nästa budgetår sluta, i väsentlig överensstämmelse härmed, på en summa av 37,2 miljoner kronor.

I propositionen 1946: 379 angående byggande av en storflygplats m. m. framhöll jag såsom sannolikt, att på grund av ekonomiska skäl en del i flygplatsutredningens utbyggnadsplan upptagna anläggningsarbeten finge antingen ställas på framtiden eller göras mindre kostnadskrävande än utredningen förutsatt. Då härtill kommer, att i nuvarande läge investeringarna på alla områden måste begränsas till det absolut nödvändiga, är det enligt min mening klart, att förutsättningar icke föreligga att genomföra luftfartsstyrelsens byggnadsprogram i den omfattning och den takt, som styrelsen önskar. En rätt kraftig minskning av styrelsens anslagsäskanden för nästa budgetår är därför nödvändig. Såvitt nu kan bedömas, torde med hänsyn till knappheten i fråga om material och arbetskraft fullföljandet av den nyss beslutade flygplatsanläggningen vid Halmsjön under de närmaste åren få

representera huvudparten av investeringarna under luftfartsfonden. Enär förhållandena inom flygväsendet under tiden säkerligen komma att förändras ganska avsevärt, är det enligt min mening icke lämpligt att nu till närmare diskussion upptaga flygplatsutredningens utbyggnadsplan. Denna synes tills vidare få utgöra underlag för bedömandet av de särskilda investeringsfrågor, som trots det nyss anförda må komma att få upptagas till avgörande.

För innevarande budgetår ha under luftfartsfonden anvisats anslag å riksstaten med 8 300 000 kronor och å tillägsstat I med 12 800 000 kronor. Om härtill läggas de medel, tillhoppa 1 350 000 kronor, vilka under väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond anvisats till fordon, maskiner och redskap för luftfartens behov, uppgår den sammanlagda medelsanvisningen för innevarande budgetår till 22 450 000 kronor. Mitt förslag till investeringsprogram för nästa budgetår uppgår till 18 095 000 kronor och innebär således en minskning med 4 355 000 kronor i jämförelse med löpande budgetår.

Vad härefter angår medelsbehovet under *anslaget till markförvärv* — motsvarande innevarande budgetårs anslag till mark till landningsfält för flygplan — har departementschefen — under framhållande att vid utgången av budgetåret 1945/46 ett belopp av 736 000 kronor funnes disponibelt ävensom att för budgetåret 1946/47 anvisats 3 100 000 kronor — i enlighet med förslag av luftfartsstyrelsen förordat anvisande för nästa budgetår av 700 000 kronor.

Utskottet.

Då, såsom departementschefen framhållit, de med den ifrågasatta ombildningen av luftfartsfonden till en affärsverksfond och av luftfartsstyrelsen till ett affärsdrivande verk sammanhängande principspörsmålen senare komma att upptagas till prövning, saknar utskottet anledning att i förevarande sammanhang taga närmare ställning till dessa frågor. Hinder lär emellertid icke föreligga att luftfartsstyrelsens förslag i vad avser investeringarna i fonden för nästa budgetår nu upptagas till prövning.

Utskottet har intet att erinra mot att vissa nu under väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond redovisade tillgångar överflyttas till redovisning under luftfartsfonden. Vad departementschefen förordat med avseende å ändrad uppställning av investeringsanslagen under luftfartsfonden tillstyrkes av utskottet.

Vad härefter angår luftfartsstyrelsens förslag i fråga om investeringarna för de civila flygplatserna för nästa budgetår bygger detta, såsom departementschefen framhållit, på 1944 års flygplatsutrednings plan för utbyggnad under de närmaste fem à sex åren av flygplatserna till en kostnad av omkring 192 miljoner kronor. Styrelsen har för budgetåret 1947/48 föreslagit medelsanvisning för arbeten till en kostnad av 37,2 miljoner kronor. Utskottet delar departementschefens uppfattning att en fortsatt utbyggnad av flygplatsorganisationen så vitt nu kan bedömas icke är möjlig i den omfattning och den takt som styrelsen önskat. Redan knappheten på materiel och arbetskraft lär sålunda lägga hinder i vägen för en dylik utbyggnad. Härtill kommer önskvärdheten av att i nuvarande läge i möjligaste mån begränsa ifrågakommande investeringar. Utskottet finner sig därför i föreliggande situation berett förorda den begränsning av utbyggnadsprogrammet, som de-

partementschefen i förhållande till luftfartsstyrelsen föreslagit, vilket för nästa budgetår skulle innebära anvisande av allenast 18 095 000 kronor.

Under förevarande punkt tillstyrker utskottet anvisande i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag av 700 000 kronor till markförvärv.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Markförvärv* för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 700 000 kronor.

2:o) **Flygfältsbyggen.** Kungl. Maj:ten har (punkt 101, s. 175—178) föreslagit riksdagen att till Flygfältsbyggen för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 12 620 000 kronor.

Under anslaget till Byggande och förbättring av flygfält — avsett även för byggnader å flygfälten — ha under budgetåren 1938/39—1946/47 anvisats 42 650 000 kronor, därav för budgetåret 1946/47 15 500 000 kronor. Av sistnämnda belopp avsågo 6 miljoner kronor anläggande av en storflygplats vid Halmsjön.

Luftfartsstyrelsen har för budgetåret 1947/48 föreslagit anvisande av medel för byggande av flygfält enligt följande.

Storflygplatsen vid Halmsjön	kronor	11 500 000
Stockholm/Bromma flygplats	»	4 600 000
Göteborg/Torslanda flygplats	»	4 380 000
Ny flygplats i Skåne	»	1 500 000
Karlstads och Sundsvall/Härnösands flygplatser	»	120 000
Flygplats vid Umeå	»	1 500 000
Fältarbeten för ny flygplats vid Östersund	»	700 000
Summa kronor		24 300 000.

Departementschefen har anfört bland annat följande.

Jag har tidigare i dag framhållit, att det icke finnes förutsättningar för att genomföra luftfartsstyrelsens på 1944 års flygplatsutredning grundade byggnadsprogram i den omfattning och den takt, som styrelsen önskar, samt att en rätt kraftig minskning av styrelsens anslagsäskanden för nästa budgetår därför är nödvändig. På grund härav kan jag ej tillstyrka styrelsens hemställan om medel för nya flygplatser i Skåne och vid Östersund. Ej heller anser jag mig böra biträda det i förra årets statsverksproposition avvisade och av styrelsen nu upprepade förslaget om medelsanvisning för en till 900 000 kronor kostnadsberäknad förbindelsebana å Göteborg/Torslanda flygplats. Den i och för sig önskvärda förbättring av driftförhållandena vid flygplatsen, som anläggandet av en förbindelsebana skulle medföra, lär nämligen i angelägenhetsgrad icke kunna mäta sig med åtskilliga andra byggnadsföretag som i nuvarande läge måste skjutas på framtiden. Däremot har jag icke något att erinra mot, att medel nu beräknas med 100 000 kronor för iordningställande av området för en för flygplatsen avsedd hangar, till vars uppförande styrelsen redan fått medel sig anvisade. Övriga arbeten, vilka av styrelsen hänförs under posten förbindelsebana m. m., torde i nuvarande

läge få uppskjutas. Ävenledes torde det få anstå med den vidare utbyggnad av flygplatsen, som flygplatsutredningen föreslagit och luftfartsstyrelsen upptagit på sitt byggnadsprogram för nästa budgetår. Detsamma synes böra gälla jämväl beträffande anläggandet av den av 1946 års riksdag beslutade flygplatsen vid Umeå.

Av samtliga nu föreliggande flygplatsfrågor är den som gäller flygplatsen vid Halmsjön den otvivelaktigt mest aktuella och för landet i dess helhet mest betydelsefulla. Detta byggnadsföretag bör bedrivas med all den kraft som förhållandena medgiva. Jag anser det emellertid icke sannolikt, att här för skall under innevarande och nästa budgetår åtgå mer än 16 miljoner kronor. Då 6 miljoner kronor redan stå till förfogande för ändamålet, förordar jag, att i anslaget för nästa budgetår inräknas ett belopp av 10 miljoner kronor för denna flygplats. Skulle detta belopp visa sig vara otillräckligt, böra ytterligare medel få anvisas å tilläggsstat.

Av det belopp om 4 600 000 kronor, varmed luftfartsstyrelsen kalkylerat för Bromma flygplats, avse 2 000 000 kronor förstärkning av bana 13—31 jämte del av hangarplattform samt 200 000 kronor diverse byggnader. Jag kan härutinnan samt till styrelsens förslag i övrigt rörande denna flygplats hänvisa till en å s. 32 i propositionen nr 379/1946 återgiven sammanställning. Emellertid har jag i nämnda proposition på anförda skäl ansett mig icke kunna tillstyrka ifrågavarande banförstärkning, och jag är fortfarande av samma mening. Det för diverse byggnader äskade beloppet har av styrelsen även inräknats i anslaget till Byggnader och bör således här utgå. I övrigt föranleder styrelsens förslag beträffande Bromma flygplats ingen erinran från min sida. För fortsatta arbeten vid flygplatsen bör således beräknas ett belopp av 2 400 000 kronor.

Jag biträder styrelsens förslag att i nu förevarande anslag måtte inräknas ett belopp av 120 000 kronor till slutförande av anläggningsarbetena vid Karlstads och Sundsvall/Härnösands flygplatser. Arbetena avse huvudsakligen vatten- och avloppsledningar.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren av herrar *Lundgren* och *Ragnar Bergh*, väckt motion (I: 182), vari hemställts, att riksdagen måtte uttala, att anläggandet av flygplatsen vid Umeå måtte påbörjas så snart Umeå stad ställt erforderlig mark till statens förfogande och Kungl. Maj:t finner läget på arbetsmarknaden och materialtillgången möjliggöra detta.

Beträffande de skäl motionärerna anført till stöd för sin hemställan hänvisas till motionen.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag i fråga om investering för flygfältsbyggen för nästa budgetår innebär en nedskärning av luftfartsstyrelsens äskanden från 24,3 miljoner kronor till 12 620 000 kronor. Nedskärningen har möjliggjorts genom att skjuta på framtiden frågorna om anläggande av nya flygplatser i Skåne och vid Östersund och om vidare utbyggnad i av styrelsen önskad omfattning av flygplatserna vid Bromma och Torslanda. Härjämte har medelsanvisning för budgetåret 1947/48 för den 1946 beslutade flygplatsen vid Umeå ansetts icke böra ifrågakomma. Huvudparten av det av Kungl. Maj:t äskade beloppet, eller 10 miljoner kronor, avses för flygplatsen vid Halmsjön.

Vad angår flygplatsen vid Umeå anvisade 1946 års riksdag på förslag av

Kungl. Maj:t 900 000 kronor för arbetenas påbörjande. Totalkostnaderna uppskattades då till 5 675 000 kronor. För nästa budgetår har luftfartsstyrelsen äskat 1 500 000 kronor, vilket äskande departementschefen emellertid icke ansett sig böra förorda. I motionen I: 182 har nu yrkats, att riksdagen måtte uttala sig för att anläggandet av flygplatsen måtte påbörjas så snart Umeå stad i enlighet med gjort åtagande ställt erforderlig mark till förfogande och läget på arbetsmarknaden och materialtillgången det medgiver.

Av en i 1946 års statsverksproposition (kapitalbudgeten, bil. 5, s. 166 o. f.) lämnad redogörelse rörande ett av 1944 års flygplatsutredning i september 1945 framlagt förslag till utbyggnader och kompletteringar av vårt lands flygplatser framgår, att utredningen av då trafikerade linjer funnit linjen Stockholm—Sundsvall/Härnösand—Luleå i första hand böra utbyggas och förbättras, så att Norrlands luftfartsförbindelser med mellersta och södra Sverige kunde säkerställas. Särskilt framhölls angelägenheten av att höja trafiksäkerheten på delsträckan Sundsvall/Härnösand—Luleå genom anläggande förslagsvis i Umeå av en mellanlandningsstation, som jämväl skulle kunna tillgodose Umeå stad och kringliggande uppland. Departementschefen biträdde förslaget om anläggande av en flygplats vid Umeå under framhållande, bland annat, att flygplatsen vore motiverad av såväl trafiksäkerhetsskäl som en önskan att öka norrlandslinjens värde för övre Norrland. Mot bakgrunden av dessa uttalanden framstår det motionsvis framförda önskemålet om ett påbörjande snarast möjligt av den nya flygplatsen såsom helt naturligt. Såsom motionärerna själva anfört, lärer emellertid bliva nödvändigt att på av departementschefen anförda skäl för den närmaste framtiden begränsa investeringarna för lokala flygplatsbyggen, icke minst med hänsyn till utbyggnandet av storflygfältet. Utskottet delar sålunda departementschefens uppfattning att ytterligare medel för flygplatsen vid Umeå icke böra anvisas för budgetåret 1947/48. Motionärerna ha emellertid framhållit, att de arbeten som närmast komma i fråga vid Umeå till största delen torde kunna utföras av den på orten bosatta befolkningen — småbrukare m. fl. — vilka eljest på vintern icke ha full sysselsättning. Utskottet finner motiverat att en särskild undersökning härvidlag företages. Skulle denna giva vid handen, att möjligheter föreligga att — låt vara i mindre omfattning än ursprungligen planerats — igångsätta flygfältsbygget, förutsätter utskottet, att Kungl. Maj:t tager under övervägande att med utnyttjande av till förfogande stående medel medgiva, att förberedande åtgärder igångsättas.

Vad departementschefen förordat i fråga om medelsanvisning för nästa budgetår för flygfältsbyggen vid storflygplatsen samt Bromma, Torlanda, Karlstads och Sundsvall/Härnösands flygplatser har icke givit utskottet anledning till erinran.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

a) att riksdagen må till *Flygfältsbyggen* för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 12 620 000 kronor;

b) att motionen I: 182 må anses besvarad med vad utskottet ovan anfört.

3:o) **Byggnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 102, s. 178—180) föreslagit riksdagen att till Byggnader för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 1 300 000 kronor.

Luftfartsstyrelser har äskat medel för budgetåret 1947/48 för följande ändamål.

Storflygplatsen vid Halmsjön	kronor	2 000 000
Stockholm/Bromma flygplats	»	200 000
Göteborg/Torslanda flygplats	»	200 000
Karlstads och Sundsvall/Härnösands flygplatser	»	525 000
Norrköping/Kungsängens flygplats	»	175 000
		<hr/>
	Summa kronor	3 100 000.

Departementschefen har under förevarande anslag tillstyrkt anvisande av tillhoppa 1 300 000 kronor, därav för storflygplatsen 750 000 kronor, för Bromma flygplats 200 000 kronor (diverse byggnader), för Torslanda 200 000 kronor (utökning av beslutad hangar) samt för Karlstads, Sundsvall/Härnösands och Norrköpings flygplatser 150 000 kronor (garage).

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 1 300 000 kronor.

4:o) **Radiofyrrar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 103, s. 180 och 181) — som avser anvisande av medel för komplettering och modernisering av för flygsäkerheten betydelsefulla landnings- och navigationsradiofyrrar — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Radiofyrrar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 2 000 000 kronor.

5:o) **Belysningsanläggningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 104, s. 181 och 182) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Belysningsanläggningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 175 000 kronor.

6:o) **Fordon, maskiner och redskap.** Kungl. Maj:t har (punkt 105, s. 182 och 183) föreslagit riksdagen att till Fordon, maskiner och redskap för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kronor.

Medel för inköp av fordon, maskiner och redskap för flygplatsorganisationen ha hittills anvisats under väg- och vattenbyggnadsverkets förråds-

fond. För budgetåret 1946/47 anvisades sammanlagt 1 350 000 kronor för ifrågavarande ändamål.

Departementschefen har nu förordat, att erforderliga fordon, maskiner och redskap från och med budgetåret 1947/48 böra redovisas under luftfartsfonden och att den anskaffning, som erfordras från och med samma budgetår, skall finansieras genom ett under luftfartsfonden uppfört investeringsanslag. Beträffande storleken av detta anslag har departementschefen i enlighet med förslag av luftfartsstyrelsen förordat anvisande av 300 000 kronor.

Utskottet har redan tidigare (punkt 1:o) förklarat sig intet hava att erinra mot den av departementschefen förordade ändrade redovisningen av här avsedda tillgångar. Under åberopande härav och då beräkningen av medelsbehovet för nästa budgetår för anskaffning av fordon m. m. heller icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Fordon, maskiner och redskap* för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kronor.

7:o) **Luftfartsväsendets dispositionsanslag.** Kungl. Maj:t har (punkt 106, s. 184) föreslagit riksdagen att såsom Luftfartsväsendets dispositionsanslag för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

Luftfartsstyrelsen har, såsom ovan (punkt 1:o) framhållits, i samband med förslag rörande ombildning av luftfartsfonden till en affärsverksfond och av luftfartsstyrelsen till ett affärsdrivande verk förutsatt att ett dispositionsanslag skall stå till förfogande för investeringar under 100 000 kronor. För nästa budgetår har styrelsen äskat ett anslag å 1 000 000 kronor.

Departementschefen har biträtt luftfartsstyrelsens förslag och i samband därmed anfört bland annat följande.

Efter mönster av vad som gäller beträffande dispositionsanslagen under övriga affärsverksfonder bör nu ifrågavarande anslag få av luftfartsstyrelsen tagas i anspråk dels för sådana arbeten och anskaffningar, vilka beräknas var för sig draga en kostnad av högst 100 000 kronor, dels ock, efter beslut av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall, för arbeten och anskaffningar, för vilka medelsbehovet beräknas överstiga sistnämnda belopp, samt för täckande av motsedd brist å annat anslag. Vidare bör Kungl. Maj:t äga medgiva, att av dispositionsanslaget förskötteras medel för igångsättande av sådant företag, vartill medel anvisats för det följande budgetåret, eller, där så erfordras, för fullföljande av dylikt investeringsföretag utöver vad för löpande budgetår beviljat investeringsanslag medgiver. Redogörelse för användningen av anslaget under ett budgetår bör lämnas av styrelsen i samband med de anslagsäskanden, som styrelsen närmast därefter framställer.

Förslaget att från och med budgetåret 1947/48 anvisa ett särskilt dispositionsanslag under luftfartsfonden vill utskottet tillstyrka. Vad departementschefen förordat rörande ianspråktagande av anslaget föranleder icke till

Utskottet.

någon erinran från utskottets sida. Utskottet förutsätter emellertid, att riksdagen i likhet vad som gäller för vissa övriga å kapitalbudgeten anvisade dispositionsanslag i samband med framläggande av anslagsäskanden beredes tillfälle att taga del av användningen av anslaget under sistförflutet budgetår.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må såsom *Luftfartsväsendets dispositionsanslag* för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

Stockholm den 4 mars 1947.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Larsson, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Heiding, Gustaf Iwar Anderson, fröken Andersson, herrar Gillström, Hesselbom, Wetter, Ivar Persson och Lundgren; samt

från andra kammaren: herrar Eriksson i Stockholm, Malmborg i Skövde, Falla, Andersson i Malmö, Rubbestad, Mårtensson, Wallentheim, Staxäng, Lindholm, Pettersson i Dahl, Åkerström och Thapper.
